

PALESTINA: IMATGES DE RESISTÈNCIA

PALESTINA: IMATGES DE RESISTÈNCIA

Idea de l'exposició: **Irantzu Pastor**
Maquetació i disseny: milvietnams.com
Edició: **Xarxa d'Enllaç amb Palestina**

Desde la Xarxa d'Enllaç amb Palestina volem mostrar el nostre agraïment a totes les persones que de forma voluntària han cedit els textos, les lletres i les fotografies necessàries per fer possible aquest projecte.

PALESTINA: IMATGES DE RESISTÈNCIA

"Palestina, imatges de resistència" és un dels fruits nascuts de les mans de tres de les brigades que ha enviat la Xarxa d'Enllaç amb Palestina als Territoris Ocupats entre els anys 2009 i 2010.

Les instantànies, copsades per les lents de la brigada d'estudiants del Postgrau en comunicació als conflictes i a la pau, s'acompanyen de la lírica que brota de les vivències dels músics que viatgen a Palestina. Músics i periodistes ens fan partícips de les seves impressions, reflexions i desitjos.

Un dels principals objectius de la XEP ha estat promoure la mobilitat internacional a Palestina per tal de donar a conèixer la situació que viu aquest poble sota l'ocupació militar de l'estat israelià, una ocupació que porta implícita la vulneració dels drets humans dels naturals d'aquella terra, independentment de la seva edat, religió o sexe. L'any 2009, coincidint amb la celebració de la capitalitat cultural àrab de Jerusalem, la XEP es va proposar nous reptes per tal de potenciar la presència d'internacionals durant la celebració d'aquest nomenament. Aquell any es van enviar tres brigades que representaven diferents trets de la cultura catalana: una de castellers, una de bastoners i una de músics, en la qual van participar Obrint Pas, Pau Alabajos, Cesk Freixas i Nabil Mansour. Vista la bona acollida que tingueren, el 2010 es van organitzar dues noves brigades temàtiques: una de músics amb At Versaris, la Gossa Sorda i Guillamino i una d'estudiants d'un postgrau de periodisme de la UAB.

Un cop retornades a Catalunya, les brigades van participar en diverses activitats per difondre el que havien vist a Palestina. Els músics de 2009 van editar el documental Més enllà del mur. Cançons contra l'apartheid, títol que es va conservar per al posterior CD, resultat de la segona brigada. Aquest treball inclou cançons nascudes arran de l'experiència de les dues brigades. La darrera obra d'aquesta iniciativa és l'exposició "Palestina, imatges de resistència", que il·lustra escenes quotidianes d'una terra que no abaixa el cap.

NABIL MANSOUR

CANTAUTOR

2009

Quants cops hauran d'estripar la tela de les nostres khaimes?

Quantes vegades hauran d'enderrocar les nostres llars?

Quantes vegades haurem de tornar a construir-ho tot de nou sobre les runes de la seva destrucció fins que se n'adonin, fins que entenguin el missatge?

NO MARXAREM. Aquí vam néixer. Aquí morirem.

Visca la terra lliure!

Fotografia Irantzu Pastor

RODRIGO LAVIÑA

AT-VERSARIS
2010

Una centèsima de segon, un instant que no és únic i que es repeteix arreu del que és i del que hauria de ser Palestina.

Un soldat equipat amb la tecnologia militar més fastigosa practica un control rutinari. La imatge és quotidianament demolidora. Quantes vegades al dia pot ser assetjada d'aquesta manera una persona? En un territori sota control de l'exèrcit israelià aquest acte ignominiós es repeteix in comptables vegades, una i una altra, i encara més. Nois armats de rostres púbens, sovint amb el primer borboll sota el nas, aprenen a espremer la dignitat dels assaltats i no, no ho aconsegueixen. A les seves ulleres s'hi reflecteixen les cares dels temibles àrabs, entre l'espant i la repugnància. Però no ho aconsegueixen. Quantes cares es reflecteixen cada dia en les ulleres d'última generació que llueixen aquests Robocops desangelats? No ho sé, però això que busquen no ho aconsegueixen.

PAU

ALABAJOS

CANTAUTOR
2009

La clau que obri tots els panys. Una clau que no és només un tros de ferro rovellat. Una clau que és molt més que un símbol, molt més que una bandera, molt més que un himne o uns versos esplendorosos, es tracta d'un vertader fragment de la història palestina, una tràgica cicatriu de la nakba. Han passat anys, una caterva d'anys, des que molts homes i dones es veieren obligats a abandonar forçosament les seues llars, els seus camps de conreu, les seues vides. Però s'emportaren amb ells les claus de casa, amb la idea irrenunciable de tornar-hi, de recuperar el passat, el present i el futur que deixaren en suspens amb la seua partida.

Recorde nítidament el dia que vaig posar per primera vegada els peus en un camp de refugiats. Era el mes d'agost de 2009. Feia moltíssima calor, una calor sufocant i apegalosa. Viatjàrem fins a la ciutat de Betlem, vam creuar un sinistre checkpoint, tocàrem amb els dits el formigó gris del mur de l'apartheid i caminàrem pels carrers d'Aïda, sense pressa, parant atenció a tot allò que ens explicaven els seus habitants, amb els ulls ben oberts i l'ànima en un puny. Observàrem com els xiquets llançaven pedres contra les torres de control de l'exèrcit d'Israel i fotografàrem un senyal de "prohibit entrar armes a l'escola de l'UNRWA". Travessàrem el forat del pany gegant que fa de porta d'entrada, una clau de ferro colossal ens donava la benvinguda. Allò no s'assemblava en absolut a les coses que jo havia llegit en llibres, vist en documentals o en pel·lícules, no es pareixia al que conten els diaris i els telenotícies. Perquè els diccionaris es queden curts, perquè amb les paraules no n'hi ha prou per fer-te'n una idea, perquè les imatges són insuficients. Mentre ens allunyàvem del camp, mentre desfèiem el camí cap a Jerusalem amb un nuc a l'estómac i un altre al cervell, vaig pensar que aquella clau gegantina no era altra cosa que un monument a l'esperança, un homenatge a la dignitat, un tribut a la resistència.

PAU LLONCH

AT-VERSARIS
2010

La lluita entre dos mons:

El tanc o l'olivera.

Tel Rumeida i la Old City d'Hebron

o el dret de retornar de tots els refugiats palestins de la Nakba i el 67 que esperen el seu torn.

La lluita entre dos mons:

El mur de la vergonya o un sol estat multiètnic i laic.

Un mosaic d'injustícies o el somriure del nou Rami al camp de refugiats d'Askar.

La lluita entre dos mons:

Expropiacions i obviar les resolucions de l'ONU

o l'hospitalitat de Nablus.

Un procés de pau o la farsa israeliana repetida amb el pretext d'una bomba a un autobús.

Quan no hi ha diferències entre el gueto de Varsòvia i els camps de refugiats de Balata i de Jenin, i l'holocaust és una excusa per a un nou extermini: per un nou setembre negre, alcem les copes.

Xin-xin.

Fotografia Irantzu Pastor

XAVI SARRIÀ

OBRIENT PAS
2009

Imagina que ets un infant a Palestina.

Imagina que als teus avis els van expulsar del poble on vivien. Imagina que aquell poble ha desaparegut del mapa. Imagina que el seu país ja no existeix. Imagina que van poder quedar-se en aquell nou estat que els ocupants van construir en dos dies però acceptant que havien perdut els seus drets i la seua personalitat. Imagina que van haver de fugir a un camp de refugiats. Imagina que viuen allí sense res i durant quaranta anys amb l'esperança dèbil i l'enyorança infinita de tornar. Imagina que aquells ocupants han construït un mur immens sense respectar cap legalitat ni cap límit de cap tractat. Imagina que el mur t'ha robat els camps i terres que podies cultivar. Imagina que mai el podràs creuar. Imagina que vius en una immensa presó. Imagina que per anar d'una ciutat a una altra dels territoris on et deixen viure hi ha centenars de controls militars. Imagina que t'humilien i no et deixen passar arbitràriament. Imagina que fins i tot en aquest territoris han construït urbanitzacions on viuen mig milió d'ocupants. Imagina que també han fet passar autovies exclusives per als seus habitants. Imagina que aquests colons viuen dins de la teua ciutat. Imagina que marquen la botiga familiar amb esprai. Imagina que t'expulsen de casa després de ser ocupada i d'humiliar-te. Imagina que la capital, símbol del teu orgull, se la van annexionar. Imagina que no et donen drets civils, ni passaport, ni targeta de ciutadà. Imagina soldats al carrer cada dia de l'any. Imagina incursions periòdiques amb tancs i materials pesats. Imagina atacs massius amb armes prohibides i tecnologia de superpotència militar. Imagina que no tens aigua perquè te la roben i que a sobre tens prohibit perforar. Imagina que tot el que has de comprar ho has de comprar a aquells que t'han colonitzat. Imagina que l'exèrcit et vigila nit i dia. Imagina que tens 8 000 veïns empresonats. Imagina que el 25 % de la teua gent ha estat engarjolada, fins i tot els teus amics, menors d'edat. Imagina dècades d'humiliacions, crims de guerra, bombardejos indiscriminats, destruccions d'escoles i hospitals. Imagina que obres els ulls i aquest malson és tan viu com la ràbia que sents per no poder-lo eradicar.

Imagina que ets un infant a Palestina.

JOSEP NADAL

LA GOSSA SORDA
2010

La derrota és una ferida quotidiana que deixa marcat el paisatge pels segles dels segles, com una sentència bíblica. Les colònies s'estenen per tota la terra que havia de ser el bressol del nou estat palestí i, amb elles, també s'estén el més gran dels dispositius militars per lliurar la mare de totes les batalles contra xiquets i xiquetes, treballadors i gent gran que són maltractats per soldats que no alcen dos pams del terra però que han après a l'escola a practicar la crueltat amb una perfecció mil·limètrica.

La guerra psicològica esdevé rutina. L'ocupant dona senyals a tothora que no la vol, que no l'interessa, que mai buscarà la pau. Israel no és res més que això, un exercit ocupant per mostrar al món la superioritat occidental i les bondats del capitalisme. Enfront d'aquesta maquinària hi ha una dona que crida, un taxista que maleeix els controls, uns xiquets que juguen a futbol davant d'una casa enderrocada, unes mares que juren plorant que tindran més fills per alliberar aquella terra. Hi ha un poble que sobreviu i que dona exemple al món de la validesa de les paraules dignitat i resistència.

ÀLEX SEGUÍ

LA GOSSA SORDA
2010

La infància és l'espill d'una època o, si ho preferim, de les etapes que solen definir la història d'un esdevenir constant. La imatge, en aquest cas, és un instrument que ens permet accedir als camins de la història i de la filantropia humana de vegades dolça i de vegades crua.

Especular, investigar i obrir noves lectures o sistemes d'idees necessaris per a la transformació constant del nostre present és una activitat que no ha cessat d'ençà que l'ésser humà lluita contra les seves pròpies contradiccions. Tant és així, que els més lletraferits no podem escapar al fet d'escriure quan la imatge es presenta com una finestra evocadora a través de la qual podem mirar, veure i construir nous pilars de paraules.

Si repassem la fotografia del document, observarem que els infants ocupen una posició preponderant. Potser siga un tòpic, però més enllà de les valoracions estètiques existeixen causes i raons transcendents que poc tenen a veure amb els veredictes estètics que ens proporcionen el nostre estat del benestar i/o la nostra manera d'entendre l'art. A Palestina es viu al límit. A mig camí entre la simpatia i l'esquizofrènia. La pressió psicològica col·lectiva i la voluntat de viure generen una fricció difícil de definir. Evidentment, entendre l'amalgama d'estímuls que componen la societat palestina a nivell psicològic és força complicat. El record, el rancor i la ràbia fan que les històries es creuen, i la por es transforma, en el pitjor dels casos, en un escut de silenci. La necessitat de fugir i de trobar un espai de pau es fa palesa quan observes el contrast entre l'hostilitat d'un món injustament configurat i el somriure generós dels xiquets.

La seva mirada és el reflex de l'esperança. Els xiquets palestins han nascut al costat dels checkpoint, de les cases enderrocades, dels familiars assassinats, i molt lluny d'altres realitats. Més enllà del mur de la vergonya existeix un món que la majoria només podran conèixer a través de les pantalles dels televisors o d'internet.

Així doncs, cal dir que aquesta imatge no es una proposta fotogràfica creada per qüestionar els límits de les possibilitats estètiques de la fotografia, ni pretén tampoc passar a la posteritat, simplement és el testimoni d'uns fets inhumans que de moment no han deixat de succeir i que són bàsicament la conseqüència d'una barbaritat que no cessarà fins que la comunitat internacional condemne els crims de l'estat d'Israel i el desposseïska de tots els seus privilegis.

CESK FREIXAS

CANTAUTOR
2008

El futur és la consecució del present. Tots els nens surten al carrer per rebre'ns. Alguns ens miren amb cares estranyes. I això és el que pensem fins que entenem que els estranys, per a ells, realment som nosaltres. Els dits índex i del mig tossudament alçats en senyal de victòria. Han crescut aquí, envoltats de la misèria de la guerra, de la grandesa d'una gent que ha fet de la germanor i la solidaritat una manera de veure-hi més clar, de la fermesa de la lluita pels drets democràtics més fonamentals. No és gratuït lluitar. S'hi pot perdre molt, potser tot, però s'hi va a guanyar la vida sencera. El futur és la consecució del present. I per això els nens riuen, mentre ens persegueixen demanant-nos els nostres noms, que no saben pronunciar. No ens separen tantes coses. De fet, ens uneix la terra que hem de guanyar, la certesa de tots els dies que no tenim però que han d'arribar. Si hi haguéssiu anat, si n'haguéssiu vist els ulls petits que ja no saben plorar, també us costaria parlar-ne. N'estic convençut.

Fotografía David Sánchez

MIQUEL RAMOS

OBRINT PAS

2009

Més enllà de les fronteres naturals, dels successos incontrolables, hi ha l'acció humana. Aquesta pot ser preciosa, carregada d'amor, d'imaginació, de solidaritat... O perversa, farcida d'odi, de crueltat, de càstig al mateix gènere humà.

De vegades imagine què pensaria algú que, des d'un altre planeta, contemplara atent els esdeveniments que conformen la història de la raça humana, la seua relació amb el seu entorn i amb els seus propis fills. I m'espante. M'atterra veure un món on els murs, les armes, la violència i l'odi esdevenen llei; on milers d'excuses són vàlides per justificar qualsevol mesquinesa, qualsevol barbàrie; on les convencions encasellen les persones i les fan millors o pitjors, més o menys dignes, aptes o no; on val més un bé de consum que un ésser humà; on una llauna o un bitllet no necessiten passaport i una persona sí.

Palestina és un dels racons d'aquest món on encara es viu en la foscor, en allò més obscur de l'ésser humà, on els malsons esdevenen realitat. És l'exemple del que vam prometre que no es tornaria a repetir quan la humanitat signà l'acord universal de no permetre mai més la humiliació d'un poble, ni d'una sola persona. Però també és on els somnis lluiten amb determinació i coratge per no morir, per no romandre al racó de les utopies, on la seua gent ha après a armar-se des de les runes amb una dignitat titànica i una paciència infinita.

Hi ha murs que s'alcen trencant el paisatge, i que alhora trenquen famílies, llars i terres. Són murs contra persones, contra somnis i contra nosaltres mateixos. Hi ha filferros que amenacen amb esgarrar-te la carn si t'atreveixes a passar-los. Això ho hem inventat nosaltres, ningú ens obligà a fer-ho. I està fet per nosaltres contra nosaltres.

Però tots els murs tenen esclotxes: pedres pintades que soterren el gris i mostren anhels i esperances dibuixades per qualsevol. I el filferro es rovella, es torna del color de la terra i acaba destensant-se. Com la pedra que, amb el pas del temps, esdevé pols, deixa de ser ferma i es pot desfer amb les mans.

Són icones que representen la presó en què viu l'ésser humà, confinat entre murs i filferros. Són amenaces que nosaltres ens hem creat, perquè probablement no ens acabem d'estimar, perquè ens temem a nosaltres mateixos, perquè els somnis són difícils d'empresonar, i per això engarjolem les persones. Perquè ens afanyem en buscar les nostres diferències i obviem les semblances. Perquè oblidem que qualsevol dia potser nosaltres serem a l'altra banda del mur.

Fotografia Irantzu Pastor

XEP
XARXA D'ENLLAÇ
AMB PALESTINA

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Barcelona
Cooperació Internacional,
Solidaritat i Pau

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadana
Secretaria de Joventut